

Anonymizovaná verze

Překlad

C-552/21 – 1

Věc C-552/21

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum doručení:

7. září 2021

Předkládající soud:

Verwaltungsgericht Wiesbaden (Německo)

Datum předkládacího rozhodnutí:

31. srpna 2021

Žalobce:

FT

Žalovaná:

Spolková země Hesensko

6 K226/ 21.WI

**VERWALTUNGSGERICHT WIESBADEN (Správní soud ve Wiesbadenu,
Německo)**

USNESENÍ

V soudním řízení správním

FT,

[omissis]

žalobce

[omissis]

proti

Land Hessen (Spolková země Hesensko), zastoupené Hessischer Beauftragter für Datenschutz und Informationsfreiheit (Hesenský pověřenec pro ochranu údajů a informační svobodu),

[omissis]

– 93.01.21:0005-rt –

žalovanému

za účasti:

SCHUFA Holding AG zastoupené představenstvem,

[omissis]

ve věci

práva na ochranu údajů

rozhodl 6. senát Verwaltungsgericht Wiesbaden (Správní soud ve Wiesbadenu)
[omissis]

dne 31. srpna 2021 takto:

I. Řízení se přerušuje.

II. Soudnímu dvoru Evropské unie se v souladu s článkem 267 SFEU předkládají následující předběžné otázky:

1. Musí být čl. 77 odst. 1 ve spojení s čl. 78 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů, Úř. věst. 2016, L 119 L, s. 1, dále jen „GDPR“) chápán v tom smyslu, že závěr dozorového úřadu, který tento úřad sdělí subjektu údajů,

a) má povahu rozhodnutí o petici? Omezuje se v důsledku toho soudní přezkum rozhodnutí dozorového úřadu o stížnosti podle čl. 78 odst. 1 GDPR zásadně na otázku, zda se tento úřad stížností zabýval, předmět stížnosti dostatečně přezkoumal a zda stěžovatele vyrozuměl o výsledku přezkumu,

nebo

b) je nutno jej považovat za úřední rozhodnutí ve věci? Musí v důsledku toho soud v rámci soudního přezkumu rozhodnutí

dozorového úřadu o stížnosti podle čl. 78 odst. 1 GDPR přezkoumat obsah rozhodnutí ve věci v plném rozsahu, přičemž v konkrétním případě, kdy je např. uvážení úřadu sníženo na nulu, může soud uložit dozorovému úřadu rovněž konkrétní opatření ve smyslu článku 58 GDPR.

2. Je s články 7 a 8 Listiny základních práv Evropské unie ze dne 12. prosince 2007 (Úř. věst 2007, C 303) slučitelné uchovávání údajů u soukromého subjektu poskytujícího informace o úvěrové spolehlivosti, který bez konkrétního důvodu ukládá osobní údaje z veřejného rejstříku, jako jsou například „vnitrostátní databáze“ ve smyslu čl. 79 odst. 4 a 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848 ze dne 20. května 2015 o insolvenčním řízení (Úř. věst. 2015, L 141, s. 19), aby mohl na vyžádání poskytnout informace?
3. Jsou paralelní soukromé databáze (zejména databáze subjektu poskytujícího informace), které jsou vytvářeny mimo státní databáze a v nichž jsou údaje ze státních databází (v projednávané věci oznámení o insolvencích) uloženy po delší dobu, než je upraveno v úzkém rámci nařízení (EU) 2015/848 ve spojení s vnitrostátním právem, v zásadě přípustné nebo z práva být zapomenut podle čl. 17 odst. 1 písm. d) GDPR vyplývá, že tyto údaje musí být vymazány, je-li
 - a) stanovena doba zpracování, která je totožná s dobou zpracování ve veřejném rejstříku,
 - nebo
 - b) stanovena doba uložení, která je delší než doba uložení stanovená pro veřejné rejstříky?
4. Přichází-li čl. 6 odst. 1 první pododstavec písm. f) GDPR do úvahy jako jediný právní základ pro uchovávání údajů u soukromých subjektů poskytujících informace o úvěrové spolehlivosti ohledně údajů uložených rovněž ve veřejných rejstřících, jedná se o oprávněný zájem takového subjektu již tehdy, když tento subjekt přebírá údaje z veřejného seznamu bez konkrétního podnětu, aby pak tyto údaje měl k dispozici pro případ vyžádání?
5. Mohou kodexy chování, které byly podle článku 40 GDPR schváleny dozorovými úřady a které stanoví lhůty pro kontrolu a výmaz, jež jsou delší než doby uložení ve veřejných rejstřících, nahradit zvažování podle čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. f) GDPR?

Odůvodnění:

I.

- 1 Žalobce napadá záznam o osvobození od splacení zbytku dluhů („oddlužení“) u společnosti SCHUFA Holding AG, která je soukromým subjektem poskytujícím informace o úvěrové spolehlivosti a je vedlejší účastnicí řízení. Od žalované se domáhá, aby přijala opatření k výmazu záznamu u společnosti SCHUFA Holding AG následujícího znění:

- 2 *Informace z veřejných rejstříků.*

Schváleno oddlužení.

Tato informace pochází z informací uveřejněných insolvenčními soudy. K tomuto insolvenčnímu řízení nám byla poskytnuta informace o schválení oddlužení. Spisová značka IIK1775-17 PLZ68159. Věc je u insolvenčních soudů vedena pod touto spisovou značkou.

Datum události 10. září 2020

- 3 Dopisem ze dne 14. prosince 2020 se zmocněnec žalobce obrátil na společnost SCHUFA Holding AG. Zmocněnec sdělil, že žalobce vznáší námitku proti prováděnému zpracování údajů podle článku 21 GDPR ve vztahu k záznamu o oddlužení. Tvrdil, že nebyly zváženy zájmy podle čl. 6 odst. 1 první věty písm. f) GDPR. Žalobce začal v roce 2010 samostatně podnikat v oblasti finančních služeb. Z důvodu opožděného vrácení daní a následných záloh na dani, které byl povinen platit, se dostal do problémů s likviditou. Kromě toho došlo k uzavření dohody o stornu s poskytovatelem finančních služeb, v jejímž důsledku musel náhle vrátet platby. Žalobce nebyl schopen tuto pohledávku uhradit. Rozhodl se proto k zahájení insolvenčního řízení. Po třech letech bylo dosaženo osvobození od splacení zbytků dluhů, které mu insolvenční soud schválil. Žalobce tvrdí, že údaje uložené u vedlejší účastnice řízení mu prakticky znemožňují vést běžný život, ačkoliv bylo schváleno jeho oddlužení. Tento negativní záznam jej zatěžuje nejen v soukromém, ale rovněž v pracovním ohledu. Jedná se o netypickou situaci, která odůvodňuje nárok na výmaz záznamu o oddlužení podle článku 17 GDPR.
- 4 Společnost SCHUFA Holding AG následně sdělila žalobci dopisem ze dne 12. ledna 2021, že smyslem a účelem čl. 21 odst. 1 GDPR není, aby úvěrové instituce ve výsledku neobdržely informace, které jsou nezbytné pro pečlivé posouzení bonity. Ani v tomto případě, kdy je domnělá hospodářská újma osobně vnímána jako tvrdší, nezakládá tato skutečnost právo vznést námitku podle čl. 21 odst. 1 GDPR. Pro úvěrovou instituci využívající určitý informační systém je rozhodující, aby byly poskytovány údaje, které mohou zavdat podnět k tomu, že poskytovatel úvěru provede mimořádnou kontrolu bonity. Společnost SCHUFA Holding AG je

pouze informační zdroj, který však nemusí nahrazovat další povinnost přezkumu příslušné instituce a její rozhodnutí o smlouvě.

- 5 Toto sdělení žalobce zpochybnil dopisem ze dne 10. února 2021 adresovaným žalované. Upozorňuje na skutečnost, že po jednom roce již nelze vzít oddlužení zpět (§ 303 odst. 2 Insolvenzordnung [insolvenční řád]). Paušální tříletá doba uložení není slučitelná s evropským právem. Schválení oddlužení má dlužníkovi umožnit jeho opětovné zapojení do hospodářského života.
- 6 Žalovaná následně sdělila žalobci rozhodnutím ze dne 17. února 2021, že má pochopení pro situaci, v níž se žalobce nachází, společnost SCHUFA je však oprávněna uchovávat negativní záznamy o oddlužení nad rámec období osvobození od pohledávky. Právním základem je čl. 6 odst. 1 písm. b) a f) GDPR, jakož i § 31 Bundesdatenschutzgesetz (spolkový zákon na ochranu údajů) ze dne 30. června 2017 (BGBl. I s. 2097, naposledy pozměněný zákonem ze dne 23. června 2021, BGBl. I s. 1858, dále jen „BDSG“). Osobní údaje, které jsou nezbytné k posouzení bonity, smí být uloženy tak dlouho, jak je to pro účely, pro něž jsou uloženy, nezbytné. Při zjišťování bonity je přípustné dovozovat z chování části skupiny osob pravděpodobnosti ohledně chování jiných osob, které rovněž patří do této skupiny, a odvozovat z toho statistickou významnost.
- 7 Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu přípisem svého zmocněnce ze dne 26. února 2021. Tvrdí, že vyjádření žalované sestávají ze standardizovaných textů. Žalovaná jako dozorový úřad nezkoumala, zda systémy obecně fungují bezchybně, ani nevyjasnila, zda jejich použití je v konkrétním případě v souladu se zákonnými požadavky.

II.

1. Listina základních práv Evropské unie („Listina“)

8 Článek 7 Listiny

Respektování soukromého a rodinného života

Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a komunikace.

9 Článek 8 Listiny

Ochrana osobních údajů

1. Každý má právo na ochranu osobních údajů, které se ho týkají.

2. Tyto údaje musí být zpracovány korektně, k přesně stanoveným účelům a na základě souhlasu dotčené osoby nebo na základě jiného oprávněného důvodu stanoveného zákonem. Každý má právo na přístup k údajům, které o něm byly shromážděny, a má právo na jejich opravu.

3. Na dodržování těchto pravidel dohlíží nezávislý orgán.

10 Článek 47 Listiny

Právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces: Každý, jehož práva a svobody zaručené právem Unie byly porušeny, má za podmínek stanovených tímto článkem právo na účinné prostředky nápravy před soudem. Každý má právo, aby jeho věc byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, předem zřízeným zákonem. Každému musí být umožněno poradit se, být obhajován a být zastupován.

Bezplatná právní pomoc je poskytnuta všem, kdo nemají dostatečné prostředky, pokud je to nezbytné k zajištění účinného přístupu ke spravedlnosti.

2. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848 ze dne 20. května 2015 o insolvenčním řízení (Úř. věst. 2015, L 141, s. 19)

11 Článek 78

Ochrana údajů

1. Na zpracování osobních údajů prováděné v členských státech podle tohoto nařízení se uplatňují vnitrostátní předpisy provádějící směrnici 95/46/ES, pokud nejde o zpracování uvedené v čl. 3 odst. 2 směrnice 95/46/ES.

2. Na zpracovávání osobních údajů prováděné Komisí podle tohoto nařízení se uplatňuje nařízení (ES) č. 45/2001

12 Článek 79

Povinnosti členských států v oblasti zpracování osobních údajů ve vnitrostátních insolvenčních rejstřících

1. Každý členský stát sdělí Komisi jméno či název fyzické či právnické osoby, orgánu veřejné moci, agentury nebo jakéhokoli jiného subjektu určeného vnitrostátním právem k výkonu funkce správce v souladu s čl. 2 písm. d) směrnice 95/46/ES za účelem jeho zveřejnění na portálu evropské e-justice.

2. Členské státy zajistí provedení technických opatření, která zaručí bezpečnost osobních údajů zpracovávaných v jejich vnitrostátních insolvenčních rejstřících uvedených v článku 24.

3. Členské státy odpovídají za ověření toho, že správce určený vnitrostátním právem v souladu s čl. 2 písm. d) směrnice 95/46/ES zajišťuje dodržování zásad kvality údajů, zejména přesnosti a aktuálnosti údajů uchovávaných ve vnitrostátních insolvenčních rejstřících.

4. Členské státy v souladu se směrnicí 95/46/ES odpovídají za shromažďování a uchovávání údajů ve vnitrostátních databázích a za rozhodnutí o zpřístupnění těchto údajů v propojeném rejstříku, který lze konzultovat prostřednictvím portálu evropské e-justice.

5. V rámci informací, které by měly být subjektům údajů poskytnuty s cílem umožnit jim uplatnit svá práva, zejména právo na výmaz údajů, informují členské státy subjekty údajů o době přístupnosti osobních údajů uchovávaných v insolvenčních rejstřících.

3. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů, „GDPR“; Úř. věst. 2016, L 119, s. 1).

13 Článek 6 GDPR

Zákonnost zpracování

1. Zpracování je zákonné, pouze pokud je splněna nejméně jedna z těchto podmínek a pouze v odpovídajícím rozsahu:

- a) subjekt údajů udělil souhlas se zpracováním svých osobních údajů pro jeden či více konkrétních účelů;
- b) zpracování je nezbytné pro splnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů, nebo pro provedení opatření přijatých před uzavřením smlouvy na žádost tohoto subjektu údajů;
- c) zpracování je nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje;
- d) zpracování je nezbytné pro ochranu životně důležitých zájmů subjektu údajů nebo jiné fyzické osoby;
- e) zpracování je nezbytné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce;
- f) zpracování je nezbytné pro účely oprávněných zájmů příslušného správce či třetí strany, kromě případů, kdy před těmito zájmy mají přednost zájmy nebo základní práva a svobody subjektu údajů vyžadující ochranu osobních údajů, zejména pokud je subjektem údajů dítě.

První pododstavec písm. f) se netýká zpracování prováděného orgány veřejné moci při plnění jejich úkolů.

[...]

14 Článek 17 GDPR

Právo na výmaz („právo být zapomenut“)

1. Subjekt údajů má právo na to, aby správce bez zbytečného odkladu vymazal osobní údaje, které se daného subjektu údajů týkají, a správce má povinnost osobní údaje bez zbytečného odkladu vymazat, pokud je dán jeden z těchto důvodů:

- a) osobní údaje již nejsou potřebné pro účely, pro které byly shromážděny nebo jinak zpracovány;
- b) subjekt údajů odvolá souhlas, na jehož základě byly údaje podle čl. 6 odst. 1 písm. a) nebo čl. 9 odst. 2 písm. a) zpracovány, a neexistuje žádný další právní důvod pro zpracování;
- c) subjekt údajů vznesl námitky proti zpracování podle čl. 21 odst. 1 a neexistují žádné převažující oprávněné důvody pro zpracování nebo subjekt údajů vznesl námitky proti zpracování podle čl. 21 odst. 2;
- d) osobní údaje byly zpracovány protiprávně;
- e) osobní údaje musí být vymazány ke splnění právní povinnosti stanovené v právu Unie nebo členského státu, které se na správce vztahuje;
- f) osobní údaje byly shromážděny v souvislosti s nabídkou služeb informační společnosti podle čl. 8 odst. 1.

2. Jestliže správce osobní údaje zveřejnil a je povinen je podle odstavce 1 vymazat, přijme s ohledem na dostupnou technologii a náklady na provedení přiměřené kroky, včetně technických opatření, aby informoval správce, kteří tyto osobní údaje zpracovávají, že je subjekt údajů žádá, aby vymazali veškeré odkazy na tyto osobní údaje, jejich kopie či replikace.

15 Článek 77 GDPR

Právo podat stížnost u dozorového úřadu

1. Aniž jsou dotčeny jakékoliv jiné prostředky správní nebo soudní ochrany, má každý subjekt údajů právo podat stížnost u některého dozorového úřadu, zejména v členském státě svého obvyklého bydliště, místa výkonu zaměstnání nebo místa, kde došlo k údajnému porušení, pokud se subjekt údajů domnívá, že zpracováním jeho osobních údajů je porušeno toto nařízení.

16 Článek 78 GDPR

Právo na účinnou soudní ochranu vůči dozorovému úřadu

1. Aniž je dotčena jakákoli jiná správní či mimosoudní ochrana, má každá fyzická nebo právnická osoba právo na účinnou soudní ochranu proti právně závaznému rozhodnutí dozorového úřadu, které se jí týká.

2. Aniž je dotčena jakákoli jiná správní či mimosoudní ochrana, má každý subjekt údajů právo na účinnou soudní ochranu, pokud se dozorový úřad, který je příslušný podle článků 55 a 56, stížností nezabývá nebo pokud neinformuje subjekt údajů do tří měsíců o pokroku v řešení stížnosti podané podle článku 77 či o jeho výsledku.

3. Řízení proti dozorovému úřadu se zahajuje u soudů toho členského státu, v němž je daný dozorový úřad zřízen.

4. Insolvenzordnung (insolvenční řád) ze dne 5. října 1994 (BGBl. I s. 2866), který byl naposledy pozměněn článkem 5 zákona ze dne 16. července 2021 (BGBl. I s. 2947).

17 § 9 InsO – Veřejné oznámení

(1) Veřejné oznámení se uskutečňuje centrálním zveřejněním na internetu na celostátní úrovni; zveřejnění může být učiněno rovněž ve výjimečných případech. Musí být přesně uveden dlužník, zejména jeho adresa a obor jeho podnikání. Oznámení je považováno za zveřejněné uplynutím dvou dnů po dni zveřejnění.

(2) Insolvenční soud může učinit další oznámení, stanoví-li tak zemské právo. Spolkové ministerstvo spravedlnosti a ochrany spotřebitelů je zmocněno upravit nařízením se souhlasem Spolkové rady podrobnosti centrálního zveřejnění na internetu na celostátní úrovni. Musí přitom upravovat zejména lhůty pro vymazání a obsahovat ustanovení, která zajistí, že zveřejněné informace

1. zůstanou nedotčené, úplné a aktuální,

2. lze kdykoliv přiřadit jejich zdroji.

(3) Veřejné oznámení postačuje jako doklad o doručení všem účastníkům i v případě, že zákon stanoví kromě tohoto oznámení i jiné zvláštní doručení.

18 § 286 InsO – Zásada

Je-li dlužníkem fyzická osoba, osvobozuje se podle § 287 až § 303a od závazků vůči insolvenčním věřitelům, které nebyly uspokojeny v insolvenčním řízení.

19 § 287a InsO – Rozhodnutí insolvenčního soudu

(1) Je-li žádost o oddlužení přípustná, insolvenční soud usnesením konstatuje, že je dlužník osvobozen od splacení zbývajících dluhů, jestliže splní povinnosti stanovené v § 295 a § 295a a neexistují podmínky pro zamítnutí podle § 290, § 297 a § 298. (2) Usnesení musí být zveřejněno. (3) Dlužník může proti usnesení podat okamžitou stížnost.

5. Verordnung zu öffentlichen Bekanntmachungen in Insolvenzverfahren im Internet (nařízení o veřejných oznámeních v insolvenčním řízení na internetu, dále jen „InsBekV“) ze dne 12. února 2002 (BGBl. I 2002 s. 677)

20 § 1

Veřejná oznámení v insolvenčním řízení na internetu musí splňovat požadavky tohoto nařízení. Veřejné oznámení může obsahovat pouze údaje, které mají být oznámeny podle insolvenčního řádu nebo jiných předpisů, které upravují veřejné oznámení v insolvenčním řízení.

21 § 3 Lhůty pro výmaz

(1) Údaje z insolvenčního řízení zveřejněné v elektronickém informačním a komunikačním systému včetně zahajovacího řízení se vymažou nejpozději šest měsíců po zrušení nebo pravomocném rozhodnutí o zastavení insolvenčního řízení. Není-li řízení zahájeno, začíná lhůta plynout zrušením zveřejněných zajišťovacích opatření.

(2) Pro zveřejňování informací v řízení o oddlužení včetně usnesení podle § 289 Insolvenzordnung (insolvenční řád) platí odstavce 1 první věta s tím, že lhůta začíná plynout nabytím právní moci rozhodnutí o oddlužení.

(3) Jiná zveřejnění podle Insolvenzordnung (insolvenční řád) budou vymazána jeden měsíc po prvním dni zveřejnění.

6. Bundesdatenschutzgesetz (spolkový zákon o ochraně údajů, „BDSG“) ze dne 30. června 2017 (BGBl. I s. 2097, naposledy pozměněný zákonem ze dne 23. června 2021, BGBl. I s. 1858)

22 § 31 BDSG**Ochrana obchodní praxe při *scoringu* a informacích o bonitě**

(1) Výpočet pravděpodobnosti určitého budoucího chování fyzické osoby za účelem rozhodnutí o založení, naplňování nebo ukončení smluvního vztahu s touto osobou (scoring) je přípustný pouze v případě, že

1. jsou dodržována ustanovení práva na ochranu údajů,
2. údaje použité k výpočtu pravděpodobnosti vědecky uznávaným matematicko-statistickým postupem jsou prokazatelně relevantní pro výpočet pravděpodobnosti určitého chování,
3. pro výpočet pravděpodobnosti nebyly použity výlučně údaje o adrese a
4. v případě použití údajů o adrese byl subjekt údajů před výpočtem pravděpodobnosti o plánovaném použití těchto údajů informován; toto informování musí být zdokumentováno.

[...]

III

1. K první předběžné otázce

- 23 Žalovaný dozorový úřad zastával v rámci jedné žádosti o připuštění odvolání v řízení, které se rovněž týká oddlužení a společnosti SCHUFA Holding AG (Verwaltungsgericht Wiesbaden [Správní soud ve Wiesbadenu], rozsudek ze dne 7. června 2021, sp. zn. 6 K 307/20.WI) názor, že čl. 77 odst. 1 GDPR nestanoví, že obsahová správnost rozhodnutí musí být předmětem soudního přezkumu. Měl za to, že jde spíše o právo na stížnost v podobě petičního práva, které podléhá soudní kontrole pouze omezeně. V rámci soudního přezkumu se „účinná“ právní ochrana omezuje na to, zda se úřad stížností subjektu údajů vůbec zabývá a zda jej v uvedených lhůtách uvědomí o stavu a výsledku stížnosti. Soudní přezkum jdoucí nad tento rámec čl. 78 odst. 1 GDPR nestanoví.
- 24 Ohledně právní povahy rozhodnutí vnitrostátního dozorového úřadu podle článku 77 GDPR existují různé právní názory. V judikatuře je na jedné straně zastáván názor, že zpracování stížnosti musí být posuzováno měřítkem přezkumu pro petice, to znamená, že její vyřízení je považováno za přiměřené, pokud žalovaný prošetří skutkový stav a své právní posouzení ve vztahu k uplatnění stížnosti, jakož i k jejímu předmětu neodůvodní pouze frázovitě a tento výsledek stěžovateli sdělí [omissis]. Judikatura, která vychází z práva podobného právu petičnímu, argumentuje, že čl. 77 odst. 1 GDPR nepřinesl v porovnání s původním právem (čl. 28 odst. 4 směrnice 95/46/ES) žádnou změnu.
- 25 Předkládající soud má pochybnosti, zda je tento názor slučitelný s čl. 77 odst. 1 GDPR. Podle čl. 77 odst. 1 GDPR právě nepostačuje, že se úřad zabývá pouze stížností, přiměřeně posoudí její předmět a vyrozumí o výsledku tohoto posouzení. Zásady vypracované judikaturou totiž odpovídají zásadám platným pro petici a tím omezují právo na účinnou soudní ochranu vůči dozorovému úřadu podle čl. 78 odst. 1 GDPR.
- 26 Je pravda, že původní čl. 28 odst. 4 směrnice 95/46/ES byl formulován podobně jako dnes platný čl. 77 odst. 1 GDPR a k původnímu právu bylo v Německu schváleno řízení podobné petičnímu. Směrnice 95/46/ES ovšem neobsahovala požadavek účinné právní ochrany, jak je tomu nyní (článek 78 GDPR; viz rovněž článek 53 směrnice (EU) 2016/680). Evropské právo totiž nyní navazuje na **účinnou** právní ochranu podle článku 47 Listiny (viz čl. 1 odst. 2 GDPR a čl. 1 odst. 2 směrnice (EU) 2016/680). Evropský normotvůrce tak jednoznačně rozlišil účinnou právní ochranu a petiční právo (článek 44 Listina). Nakládání se stížností podobně jako s peticí by v projednávané věci každopádně nevedlo k účinné právní ochraně, nýbrž pouze k „nějakému“ druhu právní ochrany.
- 27 Prosazování GDPR by pak bylo naprosto zásadně odkázáno na uplatňování soukromoprávní ochrany ve smyslu článku 79 GDPR a stalo by se tak v první řadě soukromým úkolem. Ze skutečnosti, že provádění požadavků GDPR je úkolem členských států a jejich vnitrostátních správních orgánů (čl. 57 odst. 1 písm. a) GDPR), vyplývá, že to nemůže být slučitelné s GDPR. Zejména úkol vnitrostátních dozorových úřadů stanovený v čl. 51 odst. 1 GDPR, kterým je

ochrana základních práv a svobod fyzických osob v souvislosti se zpracováním, by vyzněl naprázdno, pokud by nebylo možno účinnou právní ochranou přimět dozorové úřady, aby své úkoly plnily. Takovýto závěr lze dovodit i z bodu 141 odůvodnění: Podle něj mají fyzické osoby právo na účinnou soudní ochranu, pokud „dozorový úřad na stížnost nereaguje, [...] přestože je to nutné z důvodu ochrany práv subjektu údajů“.

- 28 S ohledem na cíl sledovaný GDPR, ale rovněž nařízením (EU) 2016/680, který při naplňování článků 7 a 8 Listiny spočívá v zajištění účinné ochrany základních svobod a práv fyzických osob, zejména jejich práva na soukromí a na ochranu osobních údajů, nelze nakládání s právem na podání stížnosti vykládat tak restriktivně, že dozorový úřad musí pouze „nějak“ reagovat (v tomto smyslu i rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 15. června 2021, C-645/19, ECLI:EU:C:2021:483, bod 91). Rovněž s ohledem na skutečnost, že při přeshraničním zpracování může i dozorový úřad jiného členského státu konstatovat, že dotčené zpracování údajů porušuje ustanovení GDPR (viz rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 15. června 2021, C-645/19), je tím spíše zapotřebí, aby příslušné rozhodnutí vnitrostátního dozorového úřadu v řízení o stížnosti podle článku 77 a násl. GDPR mohlo být podrobeno soudnímu přezkumu.
- 29 Oberverwaltungsgericht Koblenz (Vrchní správní soud v Koblenci, Německo), který rozsudkem ze dne 26. října 2020 (sp. zn. 10 A 10613/20.OVG) v případě, který byl u něj projednáván, rozhodl, že stěžovatel nemá nárok na usnesení určitého obsahu ani na určité rozhodnutí ve věci, nepředložil tuto otázku ve vztahu k nařízení (EU) 2016/679, v projednávané věci čl. 78 odst. 1 GDPR, v tamním řízení Soudnímu dvoru Evropské unie ke konečnému vyjasnění.
- 30 Soud je ovšem přesvědčen, že dozorový úřad má prostor pro uvážení a posuzovací pravomoc. Podle čl. 57 odst. 1 písm. a) GDPR každý dozorový úřad monitoruje a vymáhá uplatňování GDPR. Článek 58 GDPR upravuje pravomoci dozorového úřadu (v tomto smyslu rovněž rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 14. června 2021, C-645/19). V tomto smyslu se toto řízení žádným způsobem neliší od trojstranných situací ve vnitrostátním právu, kdy se osoba domáhající se právní ochrany snaží domoci se činnosti orgánu státní moci k tíži třetí osoby za účelem uplatnění subjektivně-veřejného práva. I v této situaci musí státní orgán prošetřit skutkové okolnosti v plném rozsahu podle argumentace stěžovatele a zasáhnout v rámci svého uvážení, které mu přísluší. V případě, že byla porušena subjektivně-veřejná práva, je ovšem toto uvážení redukováno na nulu. V tomto smyslu nehovoří v projednávané věci ani to nejmenší pro to, aby s řízeními o stížnosti podané na dozorový úřad podle GDPR třetí osobou - stěžovatelem - bylo nakládáno tak, jak je tomu v desetileté praxi německých správních soudů ve vnitrostátním právu.
- 31 Pro zajištění jednotného výkladu je zapotřebí odpověď na první předběžnou otázku. V souladu s výše uvedeným se přitom předkládající soud přiklání k výkladu v tom smyslu, že obsah rozhodnutí dozorového úřadu ve věci musí soud

přezkoumat v plném rozsahu, přičemž může dozorovému úřadu uložit, aby konal, pouze v případě, nejsou-li zjevné žádné zákonné alternativy (jako v případě uvedené redukce uvážení na nulu). Pouze tímto způsobem lze zajistit účinnou právní ochranu. I když je dozorový úřad zcela nezávislý (viz rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 9. března 2010, C-518/07, ECLI:EU:C:2010:125), nemůže tato nezávislost vést ke svévolnému jednání bez jakýchkoliv sankcí, jak by tomu bylo v případě podobnosti s petičním právem.

2. K předběžným otázkám 2 až 5

- 32 Soukromé subjekty poskytující údaje o úvěrové spolehlivosti dostávají od státu, v projednávané věci společnost Schufa Holding AG od Justizverwaltung Rheinland-Pfalz (Justiční správa spolkové země Porýní-Falc), veškeré záznamy z veřejných rejstříků, v projednávané věci z rejstříku dlužníků a insolvenčního rejstříku. V této věci se jedná konkrétně o zápis a veřejné oznámení oddlužení na internetových stránkách „insolvenzbekanntmachungen.de“, kterou provozuje spolková země Severní Porýní - Vestfálsko z pověření německých spolkových zemí. Není přitom jisté, zda existují pravidla upravující společné řízení podle článku 26 GDPR.
- 33 Ve světle článků 6 a 7 Listiny přitom vyvstává otázka, zda mohou být záznamy z veřejných rejstříků v plném rozsahu přebírány do seznamů vedených soukromými subjekty, aniž existuje konkrétní důvod pro uložení těchto dat u soukromého subjektu poskytujícího údaje o úvěrové spolehlivosti. Údaje jsou ukládány spíše k tomu účelu, aby je bylo možno použít v případě požadavku hospodářského subjektu, například banky, na poskytnutí informací. Přitom vůbec nehraje roli, zda o takovouto informaci bude vůbec někdy požádáno. To v konečném důsledku znamená, že jsou tyto údaje uchovávány do zásoby, zejména v případě, že ve vnitrostátních rejstřících byly tyto údaje již s ohledem na uplynutí lhůty pro uložení vymazány.
- 34 Vnitrostátní právo (§ 31 BDSG) obsahuje ustanovení týkající se tzv. scoringu prováděného subjekty poskytujícími informace, ovšem s výhradou slučitelnosti s (evropským) právem na ochranu údajů, § 31 odst. 1 bod 1 BDSG. Lhůtu pro vymazání v databázích subjektů poskytujících informace o úvěrové spolehlivosti toto vnitrostátní právo neupravuje.
- 35 Žalovaná zde vychází z toho, že tyto osobní údaje slouží k posouzení bonity a smí být uloženy tak dlouho, dokud je to nezbytné pro účely, pro které byly uloženy. Vzhledem k neexistující úpravě vnitrostátním zákonodárcem uzavřely dozorové úřady se sdružením subjektů poskytujících informace o úvěrové spolehlivosti tzv. „kodexy chování“, které stanoví výmaz na den přesně po 3 letech od uložení do souboru příslušného subjektu (viz „Verhaltensregeln für die Prüf- und Löschfristen von personenbezogenen Daten durch die deutschen Wirtschaftsauskunfteien“ [„Kodex chování ve vztahu ke lhůtám pro kontrolu a výmaz osobních údajů pro německé subjekty poskytující informace o úvěrové spolehlivosti“] ze dne 25. května 2018 svazu „Die Wirtschaftsauskunfteien e. V.“, který dozorové úřady schválily podle článku 40 GDPR).

- 36 Důsledkem je, že dotčené oddlužení musí být ve veřejných rejstřících insolvenčních oznámení vymazáno po 6 měsících, u soukromých subjektů poskytujících informace o úvěrové spolehlivosti (sedm velkých podniků) však mohou být uchovávány mnohem déle, příp. ještě další tři roky, a zpracovávány při poskytování informací.
- 37 Předkládající soud je přesvědčen, že lze pochybovat již o tom, že je „paralelní uchovávání“ těchto údajů mimo státní rejstříky u velkého počtu soukromých podniků vůbec přípustné. Přitom je nutno zohlednit, že společnost Schufa Holding AG, která je vedlejší účastnicí řízení, je pouze jedním z několika subjektů poskytujících informace a údaje jsou tak v Německu touto cestou uchovávány několikanásobně, což představuje významný zásah do základního práva zaručeného článkem 7 Listiny. To zejména proto, že takovéto „uchovávání údajů“ není zákonem upraveno a oprávněně, ale rovněž neoprávněně, může významně zasáhnout do hospodářské činnosti subjektu údajů [omissis].
- 38 Zpracování a tedy uložení údajů je navíc podle GDPR přípustné pouze, pokud je splněna jedna z podmínek stanovených v čl. 6 odst. 1 GDPR. V projednávané věci přichází do úvahy pouze čl. 6 odst. 1 první pododstavec písm. f) GDPR. Jako podnikatelský subjekt totiž společnost Schufa Holding AG neplní úkol ve veřejném zájmu ani nevykonává veřejnou moc (čl. 6 odst. 1 první pododstavec písm. e) GDPR [omissis].
- 39 O oprávněném obecném zájmu správce (v projednávané věci společnost Schufa Holding AG) nebo třetí strany (např. úvěrující banky) podle čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. f) GDPR lze rovněž více než pochybovat. Existuje nanejvýš obecný zájem subjektu poskytujícího informace o úvěrové spolehlivosti na uložení informace o oddlužení, protože se jedná o hospodářsky relevantní datum a vedlejší účastnice řízení si vydělává tím, že to zohlední při posouzení bonity.
- 40 To je ovšem v protikladu s posouzením zákonodárce v § 3 InsBekV, který vychází z doby uložení (pouze) v insolvenčním rejstříku v trvání šesti měsíců [omissis]. Nezbytné uvážení by mohlo vést k oprávněnému zpracování údajů pouze v případě, že jsou údaje z insolvenčního rejstříku skutečně naléhavě zapotřebí k podání informací ohledně hospodářské situace.
- 41 Německý zákonodárce v § 3 InsBekV navíc stanoví relativně krátkou dobu šesti měsíců, po kterou je oddlužení v insolvenčním rejstříku uloženo. Ustanovení § 3 InsBekV se zakládá na čl. 79 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848 ze dne 20. května 2015 o insolvenčním řízení (Úř. věst. 2015, L 141, s. 19), podle nějž členské státy informují subjekty údajů o době přístupnosti osobních údajů uchovávaných v insolvenčních rejstřících s cílem umožnit jim uplatnit svá práva, zejména právo na výmaz údajů. V případě uložení ve velkém počtu „sukromých“ rejstříků, v nichž jsou tyto údaje uloženy po delší dobu, toto práva odpadá.

- 42 To vede k zásadní otázce, zda údaje z insolvenčního rejstříku vůbec mohou být v plném rozsahu převzaty do „soukromé“ databáze, protože subjekt poskytující údaje o úvěrové spolehlivosti se každopádně může v případě oprávněného zájmu dotázat na údaje do insolvenčního rejstříku tak dlouho, dokud jsou tam tyto údaje uloženy. Je-li další uložení u subjektu poskytujícího informace o úvěrové spolehlivosti přípustné, vedlo by to k paralelnímu uchovávání údajů a subjekt údajů by tak neměl možnost uplatit své právo na výmaz údajů u insolvenčního soudu. Jednalo by se tak o „uchovávání údajů do zásoby“ u subjektů poskytujících údaje o úvěrové spolehlivosti, které tyto údaje ukládají. Předkládající soud není přesvědčen, že by takovéto uchovávání mělo být v kontextu článku 8 a čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. f) GDPR přípustné. Subjekt údajů by navíc musel mnohonásobně uplatňovat svá práva u všech subjektů poskytujících údaje o úvěrové spolehlivosti, což v konečném důsledku znamená podávání mnoha žádostí o výmaz a ztížení účinné právní ochrany.
- 43 V případě, že bude otázka přípustnosti uchovávání údajů z veřejných rejstříků u soukromých podniků (subjekty poskytující údaje o úvěrové spolehlivosti) zodpovězena kladně, jak aktuálně činí dozorový úřad, pak vyvstává otázka, zda schválené soukromé kodexy chování podle článku 40 GDPR, které stanoví standardní lhůty pro výmaz, musí být součástí zvažování podle čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. f) GDPR. Vedlejší účastnice řízení i žalovaný dozorový úřad tak vychází z toho, že podle „kodexu chování“ existuje „oprávnění k uchovávání“ informací o oddlužení v trvání tří let.
- 44 V tomto smyslu se senát přiklání k Oberlandesgericht Schleswig-Holstein (Vrchní zemský soud spolkové země Šlesvicko-Holštýnsko, Německo), který má za to, že lhůty pro kontrolu a výmaz stanovené v bodu II.2.b) kodexu chování ohledně oddlužení jsou v rozporu s ustanovením § 9 InsO, § 3 InsoBekVO (Oberlandesgericht Schleswig-Holstein [Vrchní zemský soud spolkové země Šlesvicko-Holštýnsko], rozsudek ze dne 4. června 2021, 17 U 15/21, II. 1. c) cc). Zpracování (uložení) údajů podle kodexu chování by tedy nebylo oprávněné. Tato ustanovení, byť byla schválena dozorovými úřady, totiž nemohou být zahrnuta do nezbytného zvažování podle čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. f) GDPR; a to ani ohledně oprávněného zájmu subjektu poskytujícího informace o úvěrové spolehlivosti, ani ohledně doby uložení a tedy lhůt pro výmaz.
- 45 V případě přípustného uložení údajů z veřejných rejstříků u subjektů poskytujících informace o úvěrové spolehlivosti by spíše u těchto „soukromých subjektů“ musely platit stejné lhůty pro uložení a výmaz jako ve veřejných rejstřících. To s tím důsledkem, že údaje, které musí být vymazány ve veřejných rejstřících, musí být současně vymazány u všech soukromých subjektů poskytujících údaje o úvěrové spolehlivosti, které tyto údaje navíc uchovávají.
- 46 Vzhledem k tomu, že se v projednávané věci jedná o zásadní otázku uchovávání údajů z veřejných rejstříků u soukromých podniků a v případě kladné odpovědi o otázku, kdy mají být tyto údaje vymazány, dotčené řízení se přerušuje a Soudnímu dvoru Evropské unie se předkládá předběžná otázka. V závislosti na odpovědi na

tyto velmi sporné otázky týkající se článků 7 a 8 Listiny a čl. 6 odst. 1 prvního pododstavce písm. f) GDPR Soudním dvorem Evropské unie bude v řízení vydáno konečné rozhodnutí.

IV.

47 Proti tomuto usnesení nelze podat opravný prostředek.

[omissis]

Wiesbaden 31. srpna 2021

[omissis]

[záznam o vyhotovení; podpisy]